DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2359

od 21. rujna 2017.

o dopuni Direktive (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu obveze informiranja i pravila poslovnog ponašanja koja se primjenjuju na distribuciju investicijskih proizvoda osiguranja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja ([1]), a posebno njezin članak 28. stavak 4., članak 29. stavak 4. i članak 30. stavak 6.,

budući da:

(1) Direktivom (EU) 2016/97 predviđen je skup posebnih standarda za investicijske proizvode osiguranja, uz standarde poslovnog ponašanja utvrđene za sve proizvode osiguranja.

(2) Direktivom (EU) 2016/97 Komisija se ovlašćuje za donošenje delegiranih akata za dodatno utvrđivanje kriterija i praktičnih pojedinosti za primjenu tog skupa pravila. Relevantna ovlaštenja odnose se na pravila o sukobima interesa, o poticajima i o procjeni primjerenosti i prikladnosti. Kako bi se osigurala dosljedna primjena odredbi donesenih na temelju tih ovlasti te kako bi se sudionicima na tržištu, nadležnim tijelima i ulagateljima omogućilo njihovo sveobuhvatno razumijevanje i jednostavan pristup tim odredbama, poželjno ih je uključiti u jedinstven pravni akt. Oblikom uredbe osigurava se usklađen okvir za sve subjekte na tržištu i on je najbolje moguće jamstvo jednakih pravila za sve, jednakih uvjeta tržišnog natjecanja i odgovarajućeg standarda zaštite potrošača.

(3) Okolnosti i situacije koje je potrebno uzeti u obzir za potrebe utvrđivanja vrsta sukoba interesa koji mogu naštetiti interesima potrošača ili potencijalnih potrošača trebale bi uključivati slučajeve u kojima je vjerojatno da će posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje ostvariti financijsku dobit ili izbjeći financijski gubitak na štetu potrošača. Međutim, u takvim situacijama ne bi trebalo biti dovoljno što posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje može ostvariti korist ako to ne utječe negativno na potrošača, ili što potrošač prema kojem posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje ima obvezu može ostvariti dobit ili izbjeći gubitak, a da ne postoji odgovarajući mogući gubitak za nekog drugog takvog klijenta.

(4) Kako bi se izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje pri osiguranju odgovarajuće razine zaštite potrošača, organizacijske mjere i postupke za upravljanje sukobima interesa potrebno je pažljivo prilagoditi veličini i aktivnostima posrednika u osiguranju ili društvu za osiguranje i skupini kojoj pripadaju te riziku od nastanka štete za interese potrošača. Potrebno je utvrditi nepotpun popis mogućih mjera i postupaka kao smjernicu za posrednike u osiguranju i društva za osiguranje u pogledu mjera i postupaka koje bi u pravilu trebalo uzeti u obzir pri upravljanju sukobima interesa. Moguće je da predložene mjere i postupci nisu relevantni za sve posrednike u osiguranju i društva za osiguranje zbog različitih poslovnih modela. Pogotovo mogu biti neprikladni za male posrednike u osiguranju i njihov ograničen opseg poslovanja. U takvim bi slučajevima posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje trebali imati mogućnost donošenja primjerenijih alternativnih mjera i postupaka kako bi, s obzirom na vlastitu situaciju, osigurali obavljanje aktivnosti distribucije u skladu s najboljim interesom potrošača.

(5) Iako se Direktivom (EU) 2016/97 zahtijeva objavljivanje konkretnih sukoba interesa, to bi trebalo biti krajnja mjera koja se primjenjuje samo ako organizacijske i administrativne mjere nisu dovoljne kako bi se u razumnoj mjeri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese potrošača s obzirom na to da zbog pretjeranog oslanjanja na objavljivanje može izostati učinkovita zaštita interesa potrošača. Objavljivanjem sukoba interesa posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje nisu izuzeti od obveze provođenja i održavanja organizacijskih i administrativnih mjera koje su najučinkovitije sredstvo sprečavanja nastanka štete za potrošače.

([1]) SL L 26, 2.2.2016., str. 19.

(6) Kako bi se olakšala praktična provedba standarda utvrđenih Direktivom, potrebno je detaljnije utvrditi kriterije za procjenu poticaja koje daju ili primaju posrednici u osiguranju i društva za osiguranje. U tu je svrhu potrebno sastaviti nepotpun popis kriterija koji se smatraju relevantnima za procjenu mogućeg negativnog utjecaja na kvalitetu usluge koja se pruža potrošaču kao smjernica kako bi se osigurao odgovarajući standard zaštite potrošača.

(7) Procjena primjerenosti utvrđena člankom 30. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97 i procjena prikladnosti utvrđena člankom 30. stavkom 2. te Direktive imaju različito područje primjene u pogledu aktivnosti distribucije na koje se odnose te različite funkcije i karakteristike. Stoga je nužno jasno utvrditi standarde i zahtjeve koje je potrebno ispuniti pri prikupljanju informacija potrebnih za svaku procjenu i pri njihovom obavljanju. Potrebno je pojasniti i da se procjenama primjerenosti i prikladnosti ne dovodi u pitanje obveza posrednika u osiguranju i društava za osiguranje da prije sklapanja ugovora o osiguranju utvrde zahtjeve i potrebe određenog potrošača na temelju informacija koje su dobili od njega.

(8) Procjenu primjerenosti potrebno je obaviti ne samo za preporuke za kupnju investicijskog proizvoda osiguranja, nego za sve osobne preporuke tijekom trajanja tog proizvoda jer se u tim situacijama mogu podrazumijevati savjeti o financijskim transakcijama koji bi se trebali temeljiti na pomnoj analizi znanja i iskustva te financijskoj situaciji pojedinačnog potrošača. Potreba za procjenom primjerenosti posebno je izražena u slučaju odluka o zamjeni odnosne ulagateljske imovine ili o držanju ili prodaji investicijskog proizvoda osiguranja.

(9) Budući da tržišna izloženost investicijskog proizvoda osiguranja u velikoj mjeri ovisi o odabiru temeljne ulagateljske imovine, takav proizvod može biti neprimjeren za potrošača ili potencijalnog potrošača zbog rizika te imovine, vrste ili karakteristika proizvoda ili učestalosti zamjene odnosne ulagateljske imovine. Proizvod može biti neprimjeren i ako bi zbog njega portfelj odnosnih ulaganja postao neprimjeren.

(10) Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje trebali bi i dalje biti odgovorni za obavljanje procjena primjerenosti ako se usluge savjetovanja o investicijskim proizvodima osiguranja u cijelosti ili djelomično pružaju putem automatskog ili poluautomatskog sustava jer ti sustavi daju osobne preporuke za ulaganje koje bi se trebale temeljiti na procjeni primjerenosti.

(11) Kako bi se osigurao odgovarajući standard usluge savjetovanja u pogledu dugoročnog razvoja proizvoda, posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje trebali bi u izjavi o primjerenosti navesti i potrošačima skrenuti pozornost na informacije o tome je li vjerojatno da će potrošač za preporučene investicijske proizvode osiguranja morati tražiti redovno preispitivanje njihovih mehanizama.

(12) S obzirom na to da se procjena prikladnosti u načelu mora obaviti u svim slučajevima prodaje investicijskog proizvoda osiguranja bez usluge savjetovanja, posrednici u osiguranju i društva za osiguranje trebali bi obavljati takve procjene u svim situacijama u kojima potrošač, u skladu s važećim pravilima nacionalnog prava, zahtijeva prodaju bez usluge savjetovanja i u kojima nisu ispunjeni uvjeti iz članka 30. stavka 3. Direktive (EU) 2016/97. Kad je procjenu primjerenosti nemoguće obaviti zbog nedostatka potrebnih informacija o financijskoj situaciji potrošača i nemogućnosti utvrđivanja njegovih investicijskih ciljeva, potrošač može, u skladu s važećim pravilima nacionalnog prava, pristati na sklapanje ugovora kao prodaje bez usluge savjetovanja Međutim, kako bi se osiguralo da potrošač raspolaže potrebnim znanjem i iskustvom za razumijevanje mogućih rizika, u takvim je situacijama potrebna procjena prikladnosti, osim ako su ispunjeni uvjeti iz članka 30. stavka 3. Direktive (EU) 2016/97.

(13) Za potrebe članka 30. stavka 3. točke (a) podtočke ii. Direktive (EU) 2016/97 potrebno je utvrditi kriterije za procjenu može li se investicijski proizvod osiguranja koji ne ispunjava uvjete iz članka 30. stavka 3. točke (a) podtočke i. Direktive (EU) 2016/97 ipak smatrati jednostavnim proizvodom. U tom kontekstu jamstva mogu imati važnu ulogu. Ako investicijski proizvod osiguranja uključuje jamstvo po dospijeću kojim je obuhvaćen najmanje ukupni iznos uplata potrošača, ne uključujući legitimne troškove, tim se jamstvom osjetno ograničava mjera u kojoj je potrošač izložen fluktuacijama na tržištu. Stoga bi takav proizvod, uz ispunjavanje dodatnih uvjeta, za potrebe članka 30. stavka 3. Direktive (EU) 2016/97 bilo opravdano smatrati jednostavnim proizvodom.

(14) Svrha je Direktive (EU) 2016/97 minimalno usklađivanje te se njome ne bi trebalo priječiti državama članicama da zadrže ili uvedu strože odredbe u cilju zaštite potrošača, uz uvjet da su te odredbe u skladu s pravom Unije. Sve odredbe koje Komisija donese za potrebe dodatnog određivanja zahtjeva utvrđenih Direktivom (EU) 2016/97 trebale bi državama članicama omogućiti zadržavanje strožih odredbi u njihovim nacionalnim pravima.

(15) Kako bi se nadležnim tijelima i društvima za osiguranje omogućilo prilagođavanje novim zahtjevima iz ove Uredbe, datum početka njezine primjene potrebno je uskladiti s datumom početka primjene nacionalnih mjera kojima se prenosi Direktiva (EU) 2016/97.

(16) Od Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje osnovanog Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) zatraženi su tehnički savjeti ([2]),

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Područje primjene

Ova Uredba primjenjuje se na distribuciju osiguranja u pogledu prodaje investicijskih proizvoda osiguranja koju obavljaju posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „relevantna osoba” u odnosu na posrednika u osiguranju ili društvo za osiguranje znači sljedeće:

   (a) direktor, partner ili slično ili rukovoditelj posrednika ili društva, ovisno o slučaju;

   (b) zaposlenik posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje, kao i bilo koja druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i pod kontrolu posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje i koja je uključena u distribuciju investicijskih proizvoda osiguranja;

   (c) fizička osoba koja je izravno uključena u pružanje usluga posredniku u osiguranju ili društvu za osiguranje na temelju sporazuma o izdvajanju poslovnih procesa, a u svrhu distribucije investicijskih proizvoda osiguranja od strane posrednika ili društva;

2. „poticaj” znači naknada, provizija ili nenovčana korist koju daje posrednik ili društvo u vezi s distribucijom investicijskog proizvoda osiguranja bilo kojoj strani osim potrošača ili osobe koja djeluje u njegovo ime, ili prima od nje;

3. „sustav poticaja” znači skup pravila kojima se uređuje plaćanje poticaja, uključujući uvjete za plaćanje poticaja.

([1]) Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

([2]) Tehnički savjet o mogućim delegiranim aktima o Direktivi o distribuciji osiguranja, EIOPA-17/048 od 1. veljače 2017. dostupan je na poveznici: https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf.

POGLAVLJE II.

SUKOBI INTERESA I POTICAJI

Članak 3.

Utvrđivanje sukoba interesa

1. U skladu s člankom 28. Direktive (EU) 2016/97 za potrebe utvrđivanja vrsti sukoba interesa do kojih dolazi tijekom obavljanja aktivnosti distribucije osiguranja u pogledu prodaje investicijskih proizvoda osiguranja, a koji uključuje rizik od nastanka štete za interese potrošača, posrednici u osiguranju i društva za osiguranje procjenjuju imaju li oni, relevantna osoba ili bilo koja osoba koja je s njima izravno ili neizravno povezana putem kontrole, interes za ishod aktivnosti distribucije osiguranja koji ispunjava sljedeće kriterije:

(a) ne podudara se s interesom za ishod aktivnosti distribucije osiguranja potrošača ili potencijalnog potrošača;

(b) može utjecati na ishod aktivnosti distribucije osiguranja na štetu potrošača.

Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje postupaju jednako pri utvrđivanju sukoba interesa između potrošača.

2. Za potrebe procjene u skladu sa stavkom 1. posrednici u osiguranju i društva za osiguranje uzimaju u obzir s pomoću minimalnih kriterija sljedeće situacije:

(a) posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje, relevantna osoba ili bilo koja osoba koja je s njima izravno ili neizravno povezana putem kontrole vjerojatno će ostvariti financijsku dobit ili izbjeći financijski gubitak na moguću štetu potrošača;

(b) posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje, relevantna osoba ili bilo koja osoba koja je s njima izravno ili neizravno povezana putem kontrole ima financijski ili drugi motiv da stavi interes drugog potrošača ili skupine potrošača ispred interesa potrošača;

(c) posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje, relevantna osoba ili bilo koja osoba koja je s njima izravno ili neizravno povezana putem kontrole u velikoj je mjeri uključena u upravljanje investicijskim proizvodima osiguranja ili njihov razvoj, posebno ako ima utjecaja na određivanje cijene ili troškova distribucije tih proizvoda.

Članak 4.

Politika upravljanja sukobima interesa

1. Za potrebe članka 27. Direktive (EU) 2016/97 od posrednika u osiguranju i društva za osiguranje očekuje se uspostava, provedba i održavanje učinkovite politike upravljanja sukobima interesa utvrđene u pisanom obliku i primjerene veličini, organizaciji te vrsti, opsegu i složenosti njihova poslovanja.

Ako je posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje član grupe, politikom se vodi računa i o svim okolnostima o kojima posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje ima ili bi trebalo imati saznanja, a koje bi mogle dovesti do sukoba interesa zbog strukture i poslovnih aktivnosti drugih članova grupe.

2. Politika upravljanja sukobom interesa, uspostavljena u skladu sa stavkom 1., ima sljedeći sadržaj:

(a) s obzirom na posebne poslove distribucije osiguranja, okolnosti koje predstavljaju ili koje mogu dovesti do sukoba interesa koji podrazumijeva rizik od nastanka štete za interese jednog potrošača ili više njih;

(b) postupci koje je potrebno primjenjivati i mjere koje je potrebno donijeti za upravljanje sukobima interesa i sprečavanje nastanka štete za interese potrošača.

Članak 5.

Postupci i mjere na temelju politike upravljanja sukobima interesa

1. Postupci i mjere iz članka 4. stavka 2. točke (b) odgovaraju veličini i aktivnostima posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje i grupe čiji mogu biti članovi te riziku od nastanka štete za interese potrošača.

Postupci koje je potrebno primjenjivati i mjere koje je potrebno donijeti u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b) prema potrebi uključuju:

(a) učinkovite postupke za sprečavanje ili kontrolu razmjene informacija između relevantnih osoba uključenih u aktivnosti koje uključuju rizik od sukoba interesa ako bi takva razmjena informacija mogla naštetiti interesima jednog potrošača ili više njih;

(b) odvojen nadzor nad relevantnim osobama čije glavne funkcije uključuju obavljanje aktivnosti u ime potrošača ili pružanje usluga potrošačima čiji bi interesi mogli biti u sukobu ili koje na drugi način predstavljaju različite interese koji mogu biti u sukobu, uključujući i interese posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje;

(c) uklanjanje izravne povezanosti između plaćanja, uključujući primitak od rada, relevantnim osobama koje se bave jednom aktivnošću i plaćanja, uključujući primitak od rada, drugim relevantnim osobama koje se uglavnom bave drugom aktivnošću ako u vezi s tim aktivnostima može nastati sukob interesa;

(d) mjere kojima se bilo koja osoba sprečava ili ograničava da izvrši neprimjeren utjecaj na način na koji posrednik u osiguranju, društvo za osiguranje, njihovi rukovoditelji, zaposlenici ili osobe koje su s njima izravno ili neizravno povezane putem kontrole, obavljaju poslove distribucije osiguranja;

(e) mjere za sprečavanje ili kontrolu istovremenog ili uzastopnog sudjelovanja relevantne osobe u različitim poslovima distribucije osiguranja ako takvo sudjelovanje može naštetiti ispravnom upravljanju sukobima interesa;

(f) politiku u području poklona i koristi kojom se jasno određuje u kojim se okolnostima smiju davati ili primati pokloni i koristi i koraci koje je pritom potrebno poduzeti.

2. Ako mogu dokazati da mjere i postupci iz stavka 1. nisu prikladni da bi se osiguralo obavljanje poslova distribucije osiguranja u skladu s najboljim interesom potrošača i nisu pristrani zbog sukoba interesa posrednika u osiguranju, društva za osiguranje ili drugog potrošača, posrednici u osiguranju i društva za osiguranje donose prikladne alternativne mjere i postupke u tu svrhu.

Članak 6.

Objavljivanje

1. Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje izbjegavaju prekomjerno oslanjanje na objavljivanje kako bi osigurali da je objavljivanje potrošačima, u skladu s člankom 28. stavkom 2. Direktive (EU) 2016/97, krajnja mjera koja se upotrebljava samo ako učinkovite organizacijske i administrativne mjere koje su posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje uspostavili radi sprečavanja sukoba interesa ili upravljanja njima u skladu s člankom 27. Direktive (EU) 2016/97 nisu dovoljne kako bi se u razumnoj mjeri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese potrošača.

2. Za potrebe otkrivanja sukoba interesa, posrednici u osiguranju i društva za osiguranje poduzimaju sljedeće:

(a) opisuju konkretan sukob interesa;

(b) objašnjavaju prirodu i izvore sukoba interesa;

(c) objašnjavaju potrošačima rizike koji nastaju kao posljedica sukoba interesa i poduzete korake za njihovo ublažavanje;

(d) jasno navode da organizacijske i administrativne mjere koje su posrednik u osiguranju ili društva za osiguranje uspostavili radi sprečavanja sukoba interesa ili upravljanja njime nisu dovoljne kako bi se u razumnoj mjeri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese potrošača.

Članak 7.

Preispitivanje i vođenje evidencije

1. Za potrebe članka 27. Direktive (EU) 2016/97 posrednici u osiguranju i društva za osiguranje procjenjuju i redovno preispituju, najmanje jednom godišnje, politiku upravljanja sukobima interesa uspostavljenu u skladu s člankom 4. i poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se uklonili eventualni nedostaci.

2. Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje vode i redovno ažuriraju evidenciju situacija u kojima se sukob interesa koji uključuje rizik od nastanka štete za interese potrošača pojavio ili se, u slučaju usluge ili aktivnosti koja je u tijeku, može pojaviti.

Više rukovodstvo posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje prima redovno, a najmanje jednom godišnje, pisana izvješća o situacijama iz prvog podstavka.

Članak 8.

Procjena poticaja i sustava poticaja

1. Smatra se da poticaj ili sustav poticaja negativno utječe na kvalitetu usluge koja se pruža potrošaču ako njegova priroda i opseg predstavljaju motiv za obavljanje aktivnosti distribucije osiguranja na način koji nije u skladu s obvezom poštenog, pravednog i profesionalnog djelovanja u skladu s najboljim interesima potrošača.

2. Za potrebe procjene utječe li poticaj ili sustav poticaja negativno na kvalitetu usluge koja se pruža potrošaču posrednici u osiguranju i društva za osiguranje provode sveobuhvatnu analizu uzimajući u obzir sve relevantne čimbenike koji mogu povećati ili umanjiti rizik od negativnog učinka na kvalitetu usluge koja se pruža potrošaču i sve organizacijske mjere koje poduzimaju posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje koji obavljaju aktivnosti distribucije osiguranja radi sprečavanja rizika od negativnog učinka.

Posebno uzimaju u obzir sljedeće kriterije:

(a) može li poticaj ili sustav poticaja biti motiv posredniku u osiguranju ili društvu za osiguranje da potrošaču ponude ili preporuče određeni proizvod osiguranja ili uslugu unatoč činjenici da bi mogli ponuditi drugi proizvod osiguranja ili uslugu koji bi bolje zadovoljili potrebe potrošača;

(b) je li poticaj ili sustav poticaja isključivo ili pretežno utemeljen na kvantitativnim komercijalnim kriterijima ili se njime uzimaju u obzir odgovarajući kvalitativni kriteriji koji odražavaju postupanje u skladu s važećim propisima, kvalitetu usluga koje se pružaju potrošačima i zadovoljstvo potrošača;

(c) vrijednost plaćenih ili primljenih poticaja u odnosu na vrijednost proizvoda i pruženih usluga;

(d) plaća li se poticaj u potpunosti ili uglavnom u trenutku sklapanja ugovora o osiguranju ili je njime obuhvaćeno cijelo trajanje ugovora;

(e) postojanje odgovarajućeg mehanizma za povrat poticaja u slučaju isteka ili otkupa proizvoda u ranoj fazi ili u slučaju narušavanja interesa potrošača;

(f) postojanje bilo kojeg oblika varijabilnog ili potencijalnog praga ili bilo koje druge vrste akceleratora vrijednosti koji se aktivira postizanjem cilja na temelju količine ili vrijednosti prodaje.

POGLAVLJE III.

PROCJENA PRIMJERENOSTI I PRIKLADNOSTI

ODJELJAK 1.

Procjena primjerenosti

Članak 9.

Informacije koje je potrebno prikupiti za potrebe procjene primjerenosti

1. Za potrebe pružanja savjeta o investicijskom proizvodu osiguranja u skladu s člankom 30. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97 posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje određuju količinu informacija koje je potrebno prikupiti od potrošača ili potencijalnih potrošača ovisno o svim značajkama savjeta koje im je potrebno pružiti.

2. Ne dovodeći u pitanje činjenicu da, u skladu s člankom 20. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97, svaki ponuđeni ugovor mora biti u skladu sa zahtjevima i potrebama potrošača, posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje prikupljaju od potrošača ili potencijalnih potrošača informacije koje su potrebne za razumijevanje ključnih činjenica o potrošaču ili potencijalnom potrošaču i stvaranje razumne osnove za utvrđivanje ispunjava li njihova preporuka potrošaču ili potencijalnom potrošaču sve sljedeće kriterije:

(a) preporuka je u skladu s investicijskim ciljevima potrošača ili potencijalnog potrošača, uključujući prihvatljiv rizik za njega;

(b) preporuka je u skladu s financijskom situacijom potrošača ili potencijalnog potrošača, uključujući njegovu sposobnost da podnese gubitke;

(c) preporuka je takva da potrošač ili potencijalni potrošač raspolaže potrebnim znanjem i iskustvom u području ulaganja relevantnim za određenu vrstu proizvoda ili usluge.

3. Informacije o financijskoj situaciji potrošača ili potencijalnog potrošača, uključujući njegovu sposobnost da podnese gubitke, uključuje, ovisno o slučaju, informacije o izvoru i visini redovnog prihoda, imovini, uključujući likvidnu imovinu, ulaganjima, nekretninama i redovnim financijskim obvezama potrošača ili potencijalnog potrošača. Količina prikupljenih informacija odgovara određenoj vrsti proizvoda ili usluge koja se razmatra.

4. Informacije o investicijskim ciljevima potrošača ili potencijalnog potrošača, uključujući prihvatljiv rizik za njega, uključuju, ovisno o slučaju, informacije o vremenskom razdoblju tijekom kojeg potrošač ili potencijalni potrošač želi zadržati ulaganje, njegovoj spremnosti na preuzimanje rizika, njegovom profilu rizičnosti i svrsi ulaganja. Količina prikupljenih informacija odgovara određenoj vrsti proizvoda ili usluge koja se razmatra.

5. Ako ne prikupi informacije koje se traže na temelju članka 30. stavka 1. Direktive (EU) 2016/97, posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje ne smije potrošaču ili potencijalnom potrošaču pružiti savjet o investicijskim proizvodima osiguranja.

6. Pri pružanju savjeta o investicijskom proizvodu osiguranja u skladu s člankom 30. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97 posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje ne daje preporuku ako nijedan proizvod ne odgovara potrebama potrošača ili potencijalnog potrošača.

7. Pri pružanju savjeta koji uključuje zamjenu odnosne ulagateljske imovine, posrednici u osiguranju i društva za osiguranje prikupljaju i potrebne informacije o postojećoj odnosnoj ulagateljskoj imovini potrošača i preporučenoj novoj ulagateljskoj imovini i analiziraju očekivane troškove i koristi zamjene tako da mogu razumno dokazati da su očekivane koristi zamjene veće od troškova.

Članak 10.

Pouzdanost informacija

Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje poduzimaju razumne korake kako bi osigurali pouzdanost informacija o potrošačima i potencijalnim potrošačima prikupljenima za potrebe procjene primjerenosti. Ti koraci uključuju, ali nisu ograničeni na, sljedeće:

(a) osigurati da su potrošači svjesni važnosti dostavljanja točnih i ažuriranih informacija;

(b) osigurati da su svi alati, kao što su alati za profiliranje kod procjene rizika ili alati za procjenu znanja i iskustva potrošača, koji se upotrebljavaju u postupku procjene primjerenosti svrsishodni i prikladno osmišljeni za potrošače te da su sva ograničenja utvrđena i prikladno ublažena tijekom postupka procjene primjerenosti;

(c) osigurati da su pitanja iz postupka lako razumljiva potrošačima i da se njima može točno shvatiti koji su ciljevi i potrebe potrošača i informacije potrebne za provedbu procjene primjerenosti;

(d) prema potrebi poduzeti korake za osiguranje dosljednosti informacija o potrošaču, poput provjere ima li očitih netočnih podataka u informacijama koje je potrošač dostavio.

Članak 11.

Komunikacija s potrošačima o procjeni primjerenosti

Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje moraju biti nedvosmisleni i jasni kad je riječ o njihovim odgovornostima u postupku procjene primjerenosti investicijskih proizvoda osiguranja u skladu s člankom 30. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97. Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje jasno i jednostavno obavještavaju potrošače o tome da se primjerenost procjenjuje kako bi mogli djelovati u najboljem interesu potrošača.

Članak 12.

Pružanje savjeta putem automatskog sustava

Obveza posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje da obavi procjenu primjerenosti u skladu s člankom 30. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97 nije umanjena činjenicom da se savjeti o investicijskim proizvodima osiguranja u cijelosti ili djelomično pružaju putem automatskog ili poluautomatskog sustava.

Članak 13.

Grupno osiguranje

Kad je riječ o grupnom osiguranju, posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje uspostavlja i provodi politiku o predmetu procjene primjerenosti ako se ugovor o osiguranju sklapa u ime skupine članova u kojoj pojedini član ne može donijeti samostalnu odluku o učlanjenju. U toj su politici navedena i pravila za obavljanje procjene u praksi, uključujući osobe od kojih se prikupljaju informacije o znanju i iskustvu, financijskoj situaciji i investicijskim ciljevima.

Posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje evidentira politiku uspostavljenu u skladu s prvim stavkom.

Članak 14.

Izjava o primjerenosti

1. Pri pružanju savjeta o primjerenosti investicijskog proizvoda osiguranja u skladu s člankom 30. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97 posrednici u osiguranju i društva za osiguranje potrošaču dostavljaju izjavu o primjerenosti koja sadržava:

(a) sažetak pruženih savjeta;

(b) razlog zašto je preporuka primjerena potrošaču, a posebno zašto je ona u skladu sa sljedećim:

   i. investicijskim ciljevima potrošača, uključujući prihvatljiv rizik za njega;

   ii. financijskom situacijom potrošača, uključujući njegovu sposobnost da podnese gubitke;

   iii. znanjem i iskustvom potrošača.

2. Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje u izjavi o primjerenosti navode i potrošačima skreću pozornost na informacije o tome je li vjerojatno da će potrošač za preporučene investicijske proizvode osiguranja morati tražiti redovno preispitivanje njihovih mehanizama.

3. Ako posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje obavijesti potrošača da će provoditi periodičnu procjenu primjerenosti, izjave nakon uspostave početne usluge mogu obuhvaćati samo izmjene uključenih usluga ili odnosne ulagateljske imovine i/ili okolnosti potrošača bez ponavljanja svih pojedinosti iz prve izjave.

4. Posrednici u osiguranju i društva za osiguranje koji obavljaju periodičnu procjenu primjerenosti najmanje jednom godišnje preispituju primjerenost preporučenih investicijskih proizvoda osiguranja u skladu s najboljim interesima svojih potrošača. Učestalost procjene povećava se ovisno o karakteristikama potrošača, poput prihvatljivog rizika za njega i prirode preporučenog investicijskog proizvoda osiguranja.

ODJELJAK 2.

Procjena prikladnosti

Članak 15.

Postupak procjene

Ne dovodeći u pitanje činjenicu da, u skladu s člankom 20. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97, svaki ponuđeni ugovor mora biti u skladu sa zahtjevima i potrebama potrošača, posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje utvrđuju raspolaže li potrošač potrebnim znanjem i iskustvom kako bi razumio rizike povezane s ponuđenim ili zatraženim proizvodom kad procjenjuju jesu li usluga ili proizvod osiguranja koji se distribuiraju u skladu s člankom 30. stavkom 2. Direktive (EU) 2016/97 prikladni za potrošača.

Članak 16.

Jednostavni investicijski proizvodi osiguranja

Investicijski proizvod osiguranja smatra se jednostavnim za potrebe članka 30. stavka 3. točke (a) podtočke ii. Direktive (EU) 2016/97 ako ispunjava sve sljedeće kriterije:

(a) uključuje ugovorom zajamčenu minimalnu vrijednost po dospijeću koja je jednaka najmanje ukupnom iznosu uplata potrošača nakon odbitka legitimnih troškova;

(b) ne sadržava klauzulu, uvjet ili aktivacijski mehanizam kojim se društvu za osiguranje dopušta temeljita izmjena prirode, rizika ili profila isplate investicijskog proizvoda osiguranja;

(c) pruža mogućnosti otkupa ili drugog načina realizacije investicijskog proizvoda osiguranja po vrijednosti koja je dostupna potrošaču;

(d) ne uključuje eksplicitne ili implicitne naknade čiji je učinak takav da je, iako postoje tehničke mogućnosti, posljedica otkupa ili drugog načina realizacije investicijskog proizvoda osiguranja nerazumna šteta za potrošača jer su naknade neproporcionalne trošku društva za osiguranje;

(e) ni u kojem drugom smislu nema strukturu koja potrošačima otežava razumijevanje potencijalnih rizika.

ODJELJAK 3.

Zajedničke odredbe za procjenu primjerenosti i prikladnosti

Članak 17.

Informacije koje je potrebno prikupiti od potrošača

1. Za potrebe članka 30. stavaka 1. i 2. Direktive (EU) 2016/97 potrebne informacije o znanju i iskustvu potrošača ili potencijalnog potrošača u relevantnom području ulaganja koje posrednici u osiguranju i društva za osiguranje trebaju prikupiti uključuju, ovisno o slučaju i u mjeri u kojoj je to prikladno s obzirom na značajke potrošača, prirodu i vrstu proizvoda ili usluge koji se nude ili zahtijevaju, uključujući njihovu složenost i povezane rizike, sljedeće:

(a) vrstu usluge, transakcije, investicijskog proizvoda osiguranja ili financijskog instrumenta koje su poznate potrošaču ili potencijalnom potrošaču;

(b) vrstu, broj, vrijednost i učestalost transakcija potrošača ili potencijalnog potrošača s investicijskim proizvodima osiguranja ili financijskim instrumentima te razdoblje u kojem su transakcije izvršene;

(c) stupanj obrazovanja i profesiju ili relevantnu prethodnu profesiju potrošača ili potencijalnog potrošača.

2. Posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje ne smije odvraćati potrošača ili potencijalnog potrošača od dostavljanja informacija koje se zahtijevaju za potrebe članka 30. stavaka 1. i 2. Direktive (EU) 2016/97.

3. Ako su informacije koje se zahtijevaju za potrebe članka 30. stavaka 1. ili 2. Direktive (EU) 2016/97 već prikupljene u skladu s člankom 20. iste Direktive, posrednici u osiguranju i društva za osiguranje neće tražiti od potrošača da ih ponovno dostave.

4. Posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje ima pravo osloniti se na informacije koje su mu dostavili potrošači ili potencijalni potrošači, osim ako je svjesno ili bi trebalo biti svjesno da su te informacije očito zastarjele, netočne ili nepotpune.

Članak 18.

Periodično izvješće

1. Ne dovodeći u pitanje članak 185. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća [1] posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje mora potrošaču dostaviti periodično izvješće o pruženim uslugama i transakcijama u njegovo ime na trajnom mediju.

[1] Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

2. Periodično izvješće koje se zahtijeva na temelju stavka 1. sadržava korektan i uravnotežen pregled usluga pruženih potrošaču i transakcija izvršenih u njegovo ime tijekom izvještajnog razdoblja te, ovisno o slučaju, ukupne troškove usluga i transakcija te vrijednost sve odnosne ulagateljske imovine.

3. Periodično izvješće iz stavka 1. dostavlja se najmanje jednom godišnje.

Članak 19.

Čuvanje evidencije

1. Ne dovodeći u pitanje primjenu Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) posrednici u osiguranju i društva za osiguranje vode evidenciju o procjeni primjerenosti ili prikladnosti koja je obavljena u skladu s člankom 30. stavcima 1. i 2. Direktive (EU) 2016/97. Evidencija sadržava podatke prikupljene od potrošača i sve dokumente koji su usuglašeni s njim, uključujući dokumente kojima se utvrđuju prava strana i ostali uvjeti prema kojima će posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje pružati usluge potrošaču. Evidencija se čuva najmanje tijekom trajanja odnosa između posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje i potrošača.

2. U slučaju procjene primjerenosti obavljene u skladu s člankom 30. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/97 evidencija sadržava i sljedeće:

(a) rezultat procjene primjerenosti;

(b) preporuku potrošaču i izjavu dostavljenu u skladu s člankom 14. stavkom 1. ove Uredbe;

(c) sve izmjene procjene primjerenosti koje je izvršio posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje, posebno u smislu prihvatljivog rizika za potrošača;

(d) sve izmjene odnosne ulagateljske imovine.

3. U slučaju procjene prikladnosti obavljene u skladu s člankom 30. stavkom 2. Direktive (EU) 2016/97 evidencija sadržava i sljedeće:

(a) rezultat procjene prikladnosti;

(b) sva upozorenja upućena potrošaču ako je investicijski proizvod osiguranja procijenjen kao potencijalno neprikladan za potrošača, navod je li potrošač zatražio nastavak sklapanja ugovora unatoč upozorenju te, ovisno o slučaju, je li posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje prihvatilo zahtjev potrošača za nastavak sklapanja ugovora;

(c) sva upozorenja upućena potrošaču ako potrošač nije dostavio dovoljno informacija zahvaljujući kojima bi posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje mogli procijeniti prikladnost investicijskog proizvoda osiguranja, navod je li potrošač zatražio nastavak sklapanja ugovora unatoč upozorenju te, ovisno o slučaju, je li posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje prihvatilo zahtjev potrošača za nastavak sklapanja ugovora.

4. Evidencija se čuva na mediju koji omogućuje pohranu informacija tako da su one dostupne nadležnom tijelu za buduću upotrebu. Nadležno tijelo može lako pristupiti informacijama i jasno i precizno rekonstruirati sve elemente te lako utvrditi sve izmjene, ispravke ili ostale dopune, te sadržaj evidencije prije izmjena.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 23. veljače 2018.

([1]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. rujna 2017.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER